

От: **Ivan Ivanov**

Date: пн, 16.02.2026 г. в 12:33

Subject: Доклад с рег. № СОА26-ВК66-580/23.01.2026 г.

To: <boryana.taseva@sofia.bg>, <lyudmila.stoeva@sofia.bg>

СТАНОВИЩЕ

относно обществена консултация по Доклад № СОА26-ВК66-580/23.01.2026 г.
относно предложени промени в системата за прием на деца в общинските детски
градини и ясли

В качеството си на заинтересовано лице и родител, изразявам настоящото
становище във връзка с предложените изменения в критериите за класиране, а
именно:

премахване на точките за деца, посещаващи детски ясли;

въвеждане на допълнителни точки за деца, чийто родител е поставен под пълно
или ограничено запрещение или е изчезнал и няма сведения за него.

I. Относно предложението за премахване на точките за деца, посещаващи детски
ясли

Предложението за премахване на точките за деца, които посещават детски ясли, е
необосновано, социално несправедливо и противоречащо на принципите на равен
достъп и правна сигурност, поради следните съображения:

Нарушаване на принципа на оправданите правни очаквания

Родителите са вземали дългосрочни решения (връщане на работа, записване в
ясла, заплащане на такси, организация на грижи), разчитайки на действащата
точкова система. Рязката промяна на правилата без преходен период нарушава
принципа на правната сигурност и предвидимостта на административните актове.

Наказване на социално активни и работещи семейства

Посещаването на детска ясла е обективен показател за реална нужда от
институционална грижа. Премахването на този критерий фактически поставя в по-
неблагоприятно положение родители, които работят на пълен работен ден и нямат
алтернативна форма на грижа.

Противоречие с целта на системата за класиране

Целта на точковата система е приоритизиране според реална нужда. Дете, което
вече е интегрирано в яслена среда, има доказана необходимост от приемственост,
стабилност и непрекъснатост в грижата.

Риск от социален регрес и демотивация

Мярката демотивира ползването на ясли и обезсмисля политиките за насърчване

на ранното детско развитие и социализация.

Нарушаване на принципа за най-добър интерес на детето

Прекъсването на изградена социална и образователна среда без обективна необходимост противоречи на водещия принцип за защита на най-добрия интерес на детето.

II. Относно предложението за допълнителни точки за деца, чийто родител е поставен под пълно или ограничено запрещение или е изчезнал и няма сведения за него

Макар мотивът за социална подкрепа да е разбираем, предлаганият механизъм е правно неточен и създава предпоставки за неравно третиране, поради следните причини:

Неподходящо смесване на социална закрила с прием в образователна система
Обстоятелствата, свързани със запрещение или липса на родител, изискват целенасочени социални и закрилни мерки. Използването им като автоматичен критерий за предимство при прием изкривява логиката на системата за разпределение на ограничен образователен ресурс.

Липса на индивидуална оценка на реалната нужда

Автоматичното начисляване на допълнителни точки не отчита дали детето реално е в по-неблагоприятно положение спрямо други кандидати – например при наличие на друг пълноценен родител или стабилна подкрепяща среда.

Нарушаване на принципа на равнопоставеност

Съществуват множество други тежки житейски ситуации (бедност, хронично болен родител, самотно родителство), които не се обхващат от предложената категория, но могат да поставят детето в също толкова уязвимо положение. Избирателното им игнориране води до неравно третиране.

Прехвърляне на правния статус на родителя върху детето

Детето не следва да бъде носител на административни последици, произтичащи от правния или фактически статус на родителя, тъй като това създава риск от стигматизация и формално етикетиране.

Отклоняване от реалния проблем

Мярката не решава недостига на места, а само преразпределя дефицита, като създава нови групи ощетени деца.

III. Относно твърдението, че предложените промени ще доведат до „по-голяма прозрачност и публичност при организацията и провеждането на приема“

Твърдението, че измененията ще повишат прозрачността и публичността, не е

подкрепено с конкретни механизми и не съответства на реалния им ефект:

Прозрачността изисква простота и предвидимост, а не усложняване
Въвеждането на нови критерии, основани на сложни семейно-правни обстоятелства, прави системата по-трудна за разбиране и самостоятелна проверка от страна на родителите.

Липса на яснота и предварителна предвидимост
Родителите не могат да оценят обективно шансовете си при наличие на критерии, чието приложение зависи от допълнителна административна преценка.

Риск от административен хаос
Проверката на съдебни актове за запрещение и обстоятелства, свързани с „изчезване и липса на сведения“, предполага усложнени процедури, които неминуемо ще доведат до забавяния, противоречиви тълкувания и увеличаване на споровете и жалбите.

Негативен ефект върху общественото доверие
Честите и трудно обясними промени подкопават доверието в системата и създават усещане за нестабилност и непоследователност.

Реалният резултат е хаос, а не прозрачност
Вместо ясна и устойчива система, предложените промени въвеждат допълнителна сложност, която влошава организацията на приема и не допринася за по-голяма публичност по същество.

Заклучение

Предложените изменения:

не решават структурния проблем с недостига на места;

нарушават принципите на равнопоставеност, правна сигурност и най-добър интерес на детето;

създават предпоставки за неравно третиране и ненужен административен хаос.

С оглед на изложеното, считам че следва да се запазят точките за деца, посещаващи детски ясли, както и да се преосмисли или отпадне автоматичното предоставяне на допълнителни точки въз основа на правния или фактически статус на родителя, като подкрепата за уязвимите деца се реализира чрез адекватни социални политики, а не чрез изкривяване на системата за прием.

С уважение,

Иван Иванов